

תורתך שאלתי



עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון מס' 145 לפרשת פנחס תשפ"ד

וְיִהי אַחֲרֵי הַמִּגְפָּה (פ) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאַל אֲלַעְזַר בֶּן אֱהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר (כו, א)

מדוע הפסיקה התורה באמצע פסוק?

חזקוני: "ויהי אחרי המגפה", כשכלו מתי מדבר. יש כאן פרשה, אע"פ שהיא באמצע הפסוק, ע"י שכאן נפסקה גזרת מתי מדבר ומכאן ואילך בא למנות הבנים מבן עשרים ומעלה שנכנסו לארץ".

רבי חיים פלטיאל: "יש הפסק משום דכל פעם כשמונה ישראל יש נגף ולכך הפסיק כאן שלא יהיה בהם נגף".

בעל הטורים: שלא תשלוט המגפה במנין.

רש"י הירש: "ללמדנו שאחרי מות הנצמדים לבעל פעור נפתח פרק חדש וטהור בחיי העם. עם מות החוטאים, שקלקלו בזנות עבודת פעור, חזרו ישראל והאירו באור הטהרה המינית של גזעם"

וְאַלֶּה פְּקוּדֵי הַלְוִי לְמִשְׁפַּחְתָּם לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַגֵּרְשֵׁנִי לְקֶהֱת מִשְׁפַּחַת... (כו, נו)

לאחר שנכתב בפסוק הקודם "אך בגורל יחלק את הארץ... על פי הגורל תחלק נחלתו" מדוע מנה את שבט לוי, הרי לא היתה לו נחלה בארץ?

חזקוני: "לחלוק להם בשאר 48 עיר, כמו שמפרש בפרשת מסעי".

מלבי"ם: "גם לוי נפקד הגם שלא נטלו חלק בארץ כי היה המנין גם להסיר המגפה, והנה מנו משפחות גרשון לבד וקהת לבד כי כל אחד היה לו מנוי אחר במקדש, ומלבד זה חושב המשפחות, ודלג משפחות שמעיי".

העמק דבר: "באשר ניתן ללוי ערים לשבת, ונחלקו הערים לכל משפחה בפני עצמה, משום הכי נמנו המשפחות, וכל משפחה לפי רבוי האנשים מבן חודש ומעלה ניתן לה עיר".

ותקרבנה פנות צלפחד בן חפר... (כז, א)

מהיכן הן באו?

הנצי"ב מוולוז'ין: "ותקרבנה. באו ממחנה ישראל סמוך לאהל מועד מקום ישיבת משה וסנהדרין".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

פִּינְחָס בֶּן אֲלֶעָזָר... הָשִׁיב אֶת חַמְתִּי... בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאָתִי (כה, יא)

מדוע משבחים אותו על קנאותו, אך לא מזכירים את מסירות נפשו, שהסתכן?

רבי יחזקאל לוינשטיין: היה זה כבוד שמים. תכלית מסירות נפשו, שנגרם מהמעשה שלו קידוש השם, והיא חשובה הרבה יותר מעצם מסירות הנפש.

תחת אשר קנא לאלהיו... (כה, יג)

מדוע כתוב 'אשר קנא לאלוקיו' בלשון יחיד, ולא נאמר 'אשר קנא לאלוקים'?

הרב שטרנבוך: משום שהקנאות באה מתוך הרגשת שייכות וקירבה לקב"ה, שכן כשיהודי מרגיש קירבה לקב"ה, חורה לו על שמחללים שם שמים. המילה 'לאלוקיו' נכתבה בלשון יחיד, משום שישוד קנאותו באה מתוך הרגשה פרטית שלו, שהקב"ה הוא אלוקיו ויש לו שייכות וקירבה אליו.

וְיִהי אַחֲרֵי הַמִּגְפָּה... שְׂאוּ אֶת ראש כָּל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל... (כו, א-ב)

מדוע ציינה התורה את המנין בהקשר למגיפה ולאחריה?

רש"י: "משל לרועה, שנכנסו זאבים לתוך עדרו והרגו בהן והוא מונה אותן לידע מנין הנותרות. דבר אחר כשיצאו ממצרים ונמסרו למשה, נמסר לו במנין, עכשיו שקרב למות ולהחזיר צאנו, מחזירים במנין".

רבי חיים פלטיאל: "כשכלו מתי מדבר וציוה הקב"ה למנות אותם שנשארו, שילחמו עם הכנעניים".

הנצי"ב מוולוז'ין: "עיקר המנין היה בשביל חלוקת הארץ כמבואר להלן, ולכן הקדים הכתוב שהיה אחרי המגפה, ונשארו כולם שעומדים לירש את הארץ".

לקבלת 'טעימה', קבצים לדוגמא מספרי 'תורתך שאלתי' נא לשלוח את המילה 'דוגמא' לוואטסאפ 052-9453811, או למייל office@shaalti.co.il

וַתִּקְרַבְנָה בְּנוֹת צִלְפַּחַד... לְמִשְׁפַּחַת מֹשֶׁה

בְּנוֹ יוֹסֵף (כז, א)

רש"י: "יוסף חיבב את הארץ, שנאמר (שמות יג, יט) 'זהעליתם את עלמותי, וזנותיו חיבבו את הארץ שנאמר 'תנה לנו אחוזה' (פסי ה)".

מה הראיה שבקשתן נבעה מאהבת א"י, אולי חיבבו ממון ומסיבה זו ביקשו נחלה ונכסים?

הן באו אל משה רבינו בבקשה לרשת את נכסי אביהן רק כשחילק את הנחלות בארץ ישראל. אם הן היו מחבבות את הממון, היו עושות זאת הרבה לפני כן. משום שלא תאות הממון עמדה לנגד עיניהן, אלא שהן היו מחבבות את ארץ ישראל.

עַלֶּה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה וְרֵאֵה אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל (כז, יב)

משמע שגם לראיית ארץ ישראל יש מעלה מסוימת. מה המעלה?

הראיה של משה לא היתה כשל תייר שמתעניין לראות מה קורה בארץ, הוא הסתכל בראייה של השתוקקות וחיבור לארץ ישראל. באמצעות ראייה זו התחבר לארץ ישראל וספג מקדושתה, שנחשב במקצת כעין כניסה לארץ, ובפרט שחש בראייתו את קדושת המקום וכך נוספה אצלו השתוקקות להיכנס לארץ.

עלינו להעריך את מצות יישוב ארץ ישראל, שזוכים לשבת בה ולקיימה בכל רגע.

וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפַּטֵּן לְפָנָיו ה' (כז, ה)

מדוע משה היה צריך לשאול את הקב"ה על כך, וכי לא ידע מה הדין במקרה זה?

מדרש אגדה: "יש אומרים שנענש משה על שסילק את עצמו מן הדינים ולכך נוי"ן של 'משפטן' ארוך".

רש"י: משה ידע את ההלכה, ופרשה זו היתה ראויה להכתב על ידו, אולם זכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן הפרשה.

רבי חיים פלטיאל: משה ידע את דין, אולם לא ידע אם הן נוטלות כדין בכור, ולכן הקריב את דין לפני הקב"ה.

רבינו בחיי: הלכה זו נחשבת לאחת מההלכות הפשוטות, שגם אומות העולם יודעים ומכירים מסברא. נתעלם ממנו, כעונש על שאמר "והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי" (דברים א, יז)".

בעל הטורים: "וכן עשה איוב (איוב מב, ח), כי כן מנהג בני נח להקריב ז' כנגד ז' מצות שלהם".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ - 052-9453811

להצטרפות לקבוצה שקטה של סרטונים קצרים עם

מסרים חינוכיים לפרשת השבוע בקישור

<https://chat.whatsapp.com/GY0awduRr9dKnUW045Rzix>

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודת השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית? חצים להנות בשבת ולהעביר את חויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולוסקי

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיוזוק המשפחתי.
כיצד להתחמק עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שהרצאה תרמה להם

"נתקע" בלי דבר תורה בשולחן השבת?
רוצה להכין שיעור תורה מקיף ומרתק בקלות?

כולם שו"תפים בשולחן השבת!

בא להעשיר את השיח התורני
סביב שולחן שבת עם כל המשפחה!

עם 'תורתך שאלתי'
איך יותר שאלות!

הרב חגי ולוסקי
מורה ומחבר ספרים רבי מס' מציני פריצת דרך בלימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות

מחיר מיוחד

לדול והשלמות ספר שמות
287 ₪
במקום 390 ₪

הזמינו עכשיו
והספרים בדרך אליכם:

היכנסו לשה: shaalti.co.il

במייל: office@shaalti.co.il

בוואטסאפ: 052-9453811



הספרים שיעשירו וירוממו את שולחן השבת שלכם